

Obvezni izvod publikacij

Zakon o obveznem izvodu publikacij

- Sprejet 2006
- Popravki 2009

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r06/predpis_ZAKO3606.html

Definicija

Obvezni izvod je metoda s katero določene knjižnice po zakonu prejemajo enega ali več izvodov vsake knjige ali druge publikacije, ki je izšla ali je natisnjena v okviru določene administrativne enote.

Termini

- depot legal,
- legal deposit,
- Pflichtexemplar: Censur-, Privilegien-, Schutz-, Studienexemplar, Freiexemplar,
- dolžnostni izvod, obvezni izvod

Obvezni izvod, ki primarno ni namenjen knjižnici

- obvezni izvod uradnih publikacij,
- cenzurni izvod,

Primarne funkcije obveznega izvoda

- ohranitev narodne pisne kulturne dediščine,
- izdelava nacionalne bibliografije,
- dostopnost publikacij za znanstvene in raziskovalne namene,

Sekundarne funkcije obveznega izvoda

- nadzor tiska,
- dokazilo o avtorskih pravicah,
- Statistika,
- medbibliotečna izposoja,
- izmenjava publikacij,

2. Člen a

1. »arhivski izvod« je tisti izvod publikacije v okviru obveznega izvoda, ki ga deponitarna organizacija po določbah tega zakona trajno hrani;
2. »brošura« je monografska publikacija, ki obsega brez ovitka najmanj pet in največ 48 strani;
3. **»CIP« je predhodni nepopolni kataložni zapis o publikaciji (angleško: Cataloguing In Publication);**
4. **»deponitarna organizacija« je organizacija, ki sprejema, hrani, obdeluje in daje v uporabo obvezni izvod publikacije ter je kot taka določena v tem zakonu;**
5. »distributerka ali druga primerljiva posrednica ali distributer ali drug primerljivi posrednik (v nadaljnjem besedilu: distributer ali drug primerljivi posrednik)« je pravna ali fizična oseba, ki razširja publikacijo ali jo uvozi, zato da omogoči njeno dostopnost javnosti, ali jo razširja v Republiki Sloveniji, tako da jo prilagodi slovenskemu trgu;
6. »dotis« je naknadni nespremenjeni natis že distribuirane publikacije; dotis mora biti izveden v istem koledarskem letu, kot natis publikacije, za katero se z dotisom poveča v prvotnem natisu navedena naklada;
7. »drobni tisk« je publikacija, ki obsega največ štiri strani (npr. razglednica, lepak ali plakat, prospekt, zgibanka, letak ipd.) ali publikacija, ki ima več strani, a je brez strnjene besedila (npr. koledarji, katalogi, gledališki in drugi programi ipd.);

2. Člen b

8. **»elektronske publikacije«** so elektronske knjige, elektronski časopisi in časniki, spletne strani in podobno, ki so objavljene na fizičnih nosilcih (npr. na magnetnih trakovih, kasetah, disketah, CD-romih ipd.) ali so dostopne na računalniških omrežjih ali svetovnem spletu;
9. **»faksimile«** je naknadna nespremenjena izdaja publikacije, ki je že bila distribuirana v preteklosti, ponovno pa jo zaradi njene umetniške ali zgodovinske vrednosti izda praviloma drug založnik;
10. **»ISBN«** je mednarodna oznaka knjige, ki nezamenljivo označuje eno izdajo dela pri enem založniku (angleško: International Standard Book Number);
11. **»ISMN«** je mednarodna oznaka glasbene tiskane publikacije, ki omogoča njeno nezamenljivo identifikacijo (angleško: International Standard Music Number);
12. **»ISSN«** je mednarodna oznaka serijske publikacije, ki skupaj s ključnim naslovom nezamenljivo označuje določeni naslov serijske publikacije (angleško: International Standard Serial Number);
13. **»izdaja«** je oblika osnovne publikacije, ki je deloma spremenjena, izide hkrati z njo ali pozneje (nova izdaja), v drugem jeziku, pisavi, vezavi ali na drugem nosilcu zapisa;
14. **»javnost«** pomeni večje število oseb, ki so izven običajnega kroga družine ali kroga osebnih znancev;
15. **»knjiga«** je tiskana monografska publikacija, ki brez ovitka obsega najmanj 49 strani;

2. Člen c

16. »kolofon« je del besedila publikacije, ki vsebuje v strnjenem nizu obvezne, lahko pa tudi nekatere druge, podatke o publikaciji;
17. »monografska publikacija« je publikacija, ki izide navadno v enem kosu, enem zvezku ali v naprej določenem dokončnem številu zvezkov;
18. »naklada« je celotno število natisnjenih, izdelanih izvodov ene izdaje publikacije;
19. »natís« je tiskano delo, kot izide v enkratni nakladi; če se natisi štejejo zaporedno, govorimo o ponatisu ali dotisu;
20. »nižja naklada« je naklada, ki obsega manj kot 150 izvodov ene izdaje publikacije;
21. »nova izdaja« je naknadni in deloma spremenjeni ali dopolnjeni izid publikacije, ki je že bila distribuirana, s spremenjeno naslovno stranjo ali z dopolnjenim ali spremenjenim besedilom, z novimi ali dopolnjenimi slikami, kartami, preglednicami, prilogami in podobnim, z drugačnimi platnicami ali na drugačnem nosilcu zapisa;
22. »nova različica« je objava elektronske publikacije s spremenjenimi značilnostmi;
23. »obvezni izvod publikacije« (v nadaljnjem besedilu: obvezni izvod) je določeno število publikacij istega naslova, ki so izdane, založene, izdelane, prirejene ali fizično ali elektronsko distribuirane za uporabo v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: izdane) in ki jih mora zavezanec v skladu s tem zakonom poslati ali predložiti nacionalni depozitarni organizaciji ali ji mora omogočiti njihov prevzem;
24. »ponatís« je ponovni natis razprodane ali kako drugače nedostopne publikacije z možnimi manjšimi popravki ali spremembami, kot so sprememba pri navedbi leta izida ali natisa ali izdelave;

2. Člen č

25. **»publikacija« je po tem zakonu vsak zapis informacije na kateremkoli nosilcu, ki je izdan, založen, izdelan, prirejen ali fizično ali elektronsko distribuiran za uporabo v javnosti;**
26. **»separat« je samostojno natisnjen del besedila iz že izdane publikacije;**
27. **»serijske publikacije« so časopisi, časniki, bilteni, letne in druge publikacije, ki izhajajo periodično;**
28. **»slikovni zapis« je zapis mirujočih ali gibljivih slik na nosilcih, kakršni so diapozitivi, diafilmi, mikrofilmske oblike, prosojnice, videokasete, digitalne videoplošče – DVD in drugi nosilci slike;**
29. **»spletne publikacije« so vse elektronske publikacije, ki so dostopne preko spleta in so lahko v besedilni, avdio ali video obliki ali so kombinacija naštetih oblik, vključno s spletnimi stranmi in podobno;**
30. **»večji plakat« je plakat, ki je večji od enega kvadratnega metra, kot so npr. t. i. jumbo plakat (velikost 400 X 300 cm) ali Bill-board (504 X 238 cm) ali Citylight (118,5 X 175 cm);**
31. **»založnica ali založnik ali drug primerljivi subjekt (v nadaljnjem besedilu: založnik)« je pravna ali fizična oseba, ki v Republiki Sloveniji zase ali za drugo osebo izdaja ali objavlja publikacije z namenom, da so dostopne javnosti. Založnik, ki zase in v svojem imenu izdaja ali objavlja publikacije z namenom, da so dostopne javnosti, se lahko imenuje tudi izdajateljica ali izdajatelj (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj);**
32. **»zavezanka ali zavezanec za obvezni izvod (v nadaljnjem besedilu: zavezanec)« je pravna ali fizična oseba, ki je dolžna posredovati obvezni izvod depozitarni organizaciji;**
33. **»zvočni zapis« je zapis zvoka na nosilcih, kakršni so magnetni trakovi, kasete.**

3. člen

Namen obveznega izvoda je zagotoviti ohranjanje in dostopnost določenega števila izvodov vseh publikacij, ki so bile izdane, založene, objavljene, izdelane ali razmnožene v Republiki Sloveniji ali pa uvožene in prilagojene (npr. z uvodno besedo, podnapisi v slovenščini ipd.) za distribucijo v Republiki Sloveniji, kot nacionalne kulturne dediščine ter omogočiti izvajanje bibliografskega nadzora, izdelavo nacionalne bibliografije, pripravo podatkov o slovenski založniški produkciji in uporabo v skladu s strokovnimi navodili.

4. Člen

- (1) Obvezni izvod zajema publikacije, ki so bile objavljene v Republiki Sloveniji ali so bile proizvedene zunaj nje, če imajo njihovi založniki sedež ali podružnico v Republiki Sloveniji in so namenjene za distribucijo ali dostopnost v Republiki Sloveniji.
- (2) Obvezni izvod zajema tudi publikacije, ki so izšle v tujini in so namenjene za dostopnost ali distribucijo v Republiki Sloveniji ter so v slovenščini ali so prilagojene slovenskemu trgu.

4. člen

(3) Predmet obveznega izvoda so naslednje vrste publikacij:

- tiski ...;
- zvočni zapisi na raznih nosilcih;
- slikovni zapisi na raznih nosilcih;
- elektronske publikacije ...;
- publikacije, ki so kombinacija vrst zapisov iz prejšnjih alinej;
- publikacije na nosilcih zapisov, ki se bodo pojavili z nadaljnjim razvojem.

5. Člen

(število obveznih izvodov)

- 4 izvode,
- 16 izvodov (javna sredstva),

6. Člen

... manjše število publikacij iz 4. člena tega zakona, in sicer:

- en izvod elektronskih publikacij na računalniških omrežjih ali svetovnem spletu;
- dva izvoda doktorskih disertacij;
- dva izvoda izjemno dragih publikacij, katerih prodajna cena za izvod je višja od 240.000 SIT.

9. Člen Zavezanci

- (1) Zavezanci za obvezni izvod so založniki, izdajatelji, distributerji in drugi primerljivi subjekti (v nadaljnjem besedilu: zavezanci), ki izdajajo, razširjajo ali objavljajo publikacije iz 4. člena tega zakona, tako da so dostopne javnosti, in so pravne ali fizične osebe s sedežem, podružnico ali prebivališčem v Republiki Sloveniji.
- (2) Če ima publikacija več založnikov, je zavezanec tisti, ki je v kolofonu naveden na prvem mestu.

13. Člen Prejemniki

- depozitarne organizacije:
 - NUK (nacionalna depozitarna organizacija),
 - UKM,
 - osrednje območne knjižnice,
 - Trst, Celovec,

7. člen

(obvezni izvod elektronskih publikacij)

8. Člen – Kolofon je obvezen

- ime ali naslov publikacije, pri prevodu tudi ime in naslov izvirne publikacije,
- oznako ISBN, ISSN, ISMN ali drugo mednarodno oznako publikacije,
- navedbo naziva ali imena nosilca avtorskih pravic,
- navedbo izdaje, dotisa, ponatisa, dopolnitve, ponovitve ipd.,

8. Člen Kolofon

- ime in priimek avtorice ali avtorja publikacije,
- ime ali firmo in sedež založnika,
- leto izida,
- leto natisa ali izdelave,
- število natisnjenih izvodov,
- maloprodajno ceno publikacije,
- navedbo javnega financiranja,

17. Člen

(zajemanje obveznega izvoda elektronskih publikacij na spletu)

(1) Pravilnik o vrstah in naboru elektronskih publikacij, katerih obvezni izvod se zbira v skladu s tem zakonom, o načinu in pogostosti zajemanja obveznega izvoda prosto dostopnih elektronskih publikacij na računalniških omrežjih in na spletu ter elektronskih publikacij, zaščitenih z gesli, izda Narodna in univerzitetna knjižnica.